

Dato: 31.08.2015
Arkivref: 2015/312-0 /

Liv Beate Karlsen

liv.b.karsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
24/15	Levekårsutvalget	10.11.2015
42/15	Formannskap	17.11.2015
54/15	Kommunestyre	24.11.2015

Bosetting av flykninger i Loppa kommune i 2016 og planperioden 2017 – 2019.

Sammendrag

På bakgrunn av dagens flyktningkrise har Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt brev til alle landets ordførere. I dette brevet bes det om tilbakemelding på hvor mange flykninger vår kommune eventuelt kan bosette i løpet av 2015 og 2016.

Saken har vært oppe som sak i kommunestyret i Loppa 18. juni 2015, der vedtaket ble at administrasjonen bes om å utrede bosetting av flykninger i Loppa kommune.

Vedtak i Levekårsutvalget - 10.11.2015

Loppa kommunestyre vedtar å bosette inntil 12 flykninger i 2016. En forutsetning for bosetting er at det er familier med barn, da kommunen har mulighet for boliger tilpasset familier, men ikke enslige flykninger.

For årene 2017, 2018 og 2019 bosettes flykninger i tråd med plantallene. Det er ønskelig at dette gjøres i form av et rammevedtak for perioden 2017 – 2019, og at administrasjonen får fullmakt fra kommunestyre til å disponere plassene for det enkelte år innenfor denne rammen, i samråd med IMDI.

Bosettingen vurderes på de største stedene i Loppa kommune dersom alle forutsetninger er til stede.

Utgifter til bosetting utover det som introduksjonstilskudd dekker, dekkes over driftsbudsjettet og vil for 2016 utgjøre ca. 500 000,-

Enstemmig vedtatt.

Forslag til vedtak:

Loppa kommunestyre vedtar å bosette inntil 12 flykninger i 2016. En forutsetning for bosetting er at det er familier med barn, da kommunen har mulighet for boliger tilpasset familier, men ikke enslige flykninger.

For årene 2017, 2018 og 2019 bosettes flykninger i tråd med plantallene. Det er ønskelig at dette gjøres i form av et rammevedtak for perioden 2017 – 2019, og at administrasjonen får fullmakt fra kommunestyre til å disponere plassene for det enkelte år innenfor denne rammen, i samråd med IMDI.

Bosettingen vurderes på de største stedene i Loppa kommune dersom alle forutsetninger er til stede.

Utgifter til bosetting utover det som introduksjonstilskudd dekker, dekkes over driftsbudsjettet og vil for 2016 utgjøre ca. 500 000,-

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Brev fra Det kongelige barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet til landets ordførere.
Brev fra IMDI

Saksutredning:

På bakgrunn av dagens flyktningkrise har Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt brev til alle landets ordførere. I dette brevet bes det om tilbakemelding på hvor mange flykninger vår kommune eventuelt kan bosette i løpet av 2015 og 2016.

I brev av 13.8.15 ber Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) Loppa kommune om å fatte følgende vedtak for 2016:

- minst 10 flykninger i 2016

Denne anmodningen om bosetting av flykninger i Loppa kommune er basert på oppdaterte prognoser og plantall for årene 2015 -2017, og på samarbeidsavtalen mellom staten og KS. Anmodningen er utarbeidet i samarbeid med KS.

Bosettingsbehov for planperioden 2017 – 2019 tilsier et nasjonalt plantall på 13 200 også i 2017. Dette gir følgende plantall for kommunen:

- minst 10 nyankomne flykninger i 2017.

For 2018 og 2019 er plantallet 12 000 pr år. Dette gir følgende plantall for kommunen:

- minst 10 nyankomne flykninger pr år.

IMDI ber kommunen fatte vedtak for årene 2017, 2018 og 2019 i tråd med plantallene. Det er ønskelig at dette gjøres i form av et rammevedtak for perioden 2017 – 2019, og at

administrasjonen får fullmakt fra kommunestyre til å disponere plassene for det enkelte år innenfor denne rammen, i samråd med IMDI.

Loppa kommunes svarfrist på anmodningen er 30.november 2015. Vedtaket bes sendt skriftlig til IMDI Nord.

Saken har vært oppe som sak i kommunestyret i Loppa 18. juni 2015, der vedtaket ble at administrasjonen bes om å utrede bosetting av flykninger i Loppa kommune.

På oppdrag fra rådmannen er aktuelle kommunale virksomheter/avdelinger bedt om å komme med innspill/merknader i forhold til å kunne bosette flykninger, har også bedt om innspill fra Vest-Finnmark Politidistrikt.

Bosetting av flykninger er en permanent kommunal oppgave på lik linje med andre kommunale oppgaver. Bosettingsarbeidet må i likhet med andre kommunale oppgaver inn i faste og planlagte former, basert på flerårige vedtak og plantall.

Med bakgrunn i erfaringstall fra andre kommuner vil en familie fra bl.a Syria i gjennomsnitt bestå av 2 voksne og 4 barn – til sammen 6 personer. I det videre arbeidet er det lagt til grunn at i hver familie vil 2 barn ha behov for barnehageplass og 2 barn ha behov for skoleplass.

Administrasjonen har lagt inn som premiss at en primært ønsker å bosette familier med barn, da kommunen har mulighet for boliger tilpasset familier, men ikke enslige flykninger.

En tenker seg følgende modell å vurdere ut fra:

Totalt ant. flykninger	Antall voksne	Antall barn med behov for barnehageplass	Antall barn med behov for skoletilbud
30	10	10	10
24	8	8	8
18	6	6	6
12	4	4	4
6	2	2	2

I høringen fremkommer følgende:

Vest-Finnmark Politidistrikt:

Gir ikke innspill på dette tidspunktet i saken. De kommer på banen dersom det er behov for dette.

Helsetjenesten:

Helsetjenesten er positiv til å ta imot flykninger. Helsesøster i kommunen kan ta imot flere barn.

Legedekningen i kommunen er god. Dersom kommunen velger å ta imot flykninger, vil det være behov for kompetanseheving, dette i form av hospitering og kurs.

Kommunen må ha en plan for mottak av nyankomne flykninger som er klar i god tid før flykningene ankommer, dette må være en tverrfaglig plan som dekker de behov flykningene har.

Med tanke på flykningenes fysiske og psykiske helse, i tillegg til ønske om integrering, vil det være avgjørende at de får bosted i sentralt område i kommunen slik at de kan benytte sosiale tilbud i tillegg til skole, barnehage og kommunal helsetjeneste.

Budsjettendringer på forebyggende område må gjøres, dette for å dekke kostnader til flyktningehelsetjenesten.

Det er naturlig å tro at flykningene har et stort behov for psykiatrisk helsehjelp, denne tjenesten må da utvides for å gi et godt tilbud til flykningene. Pr. dags dato har Loppa kommune ingen psykiatrisk sykepleier da denne har sagt opp sin stilling. I det kommunale budsjettet ligger midler til en 50% psykiatrisk sykepleier, dette må økes til 100%.

Barnevern har i dag en 100% stilling denne må styrkes med 50%.

Boliger:

Bolignemda i Loppa tildeler boliger til de som søker om kommunal bolig i Loppa. Loppa kommune eier i dag 57 boenheter. Av disse 57 er det to ledige. I Nuvsvåg har kommunen 2 leiligheter begge er utleid. På Sandland har kommunen 5 leiligheter der to er ledige. I Bergsfjord har kommunen 3 leiligheter, der er 1 ledig.

I Loppa kommune er det mange privateide boliger som står tomme, dersom disse blir en del av utleie markedet har kommunen mulighet for å leie boliger til flykningene.

Det er viktig å påpeke at uansett hvor mange flykninger kommunen ønsker å bosette, så er bolig den avgjørende faktor for hvorvidt dette lar seg gjøre. I praksis betyr dette at ved henvendelse fra IMDI om å ta i mot et visst antall flykninger så utløses det et behov for boliger til disse. Å finne egnet bolig til flykninger kan være en utfordring. Det er avgjørende at kommunens vedtak om bosetting følges opp gjennom boligplan og aktiv bruk av ulike ordninger. Dersom kommunen har vansker med å finne boliger, er et aktuelt alternativ at flykninger selv finner bolig. Det oppfordres til at kommunene kan la personer finne bolig selv innenfor rammer som kommunene fastsetter.

Barnehagetilbud:

Barnehagen er den viktigste integrerings- og språkopplæringsarenaen for barn i førskolealder. Det er viktig at barn med flyktningebakgrunn får et likeverdig barnehagetilbud. Tilbudet skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, og for flyktningbarna innebærer dette en individuell tilrettelegging av arbeidet.

Det vil alltid være knyttet utfordringer til mottak av flykninger når disse skal gis et trygt og godt barnehagetilbud.

Avhengig av barnas bakgrunn, forhistorie og opplevelser, må det påregnes ekstra kostnader i barnehagene for å gi disse barna et godt tilbud.

For å lykkes på dette område må Loppa kommune legge til rette slik at disse barna får tilstrekkelig oppfølging. Det må settes av midler slik at man kan tilsette styrket bemanning der disse barna får barnehageplass.

Det vil være behov for ressurspedagoger i tillegg til ordinær bemanning. Disse pedagogene skal jobbe spesielt mot barna på disse områdene:

1. Språkstimulering
2. Følelsesregulering
3. Trygghet
4. Relasjoner
5. Traumeforståelse
6. Foreldresamarbeid
7. Kompetanseheving

Tidligere erfaringer har vist at noen av flyktningbarna har opplevd traumer. For å trygge barna i et nytt miljø, og legge til rette for en god utvikling er erfaringene at disse barna trenger spesiell tilrettelegging det første året.

I Loppa har vi to barnehager. Bergsfjord oppvekstsenter i Bergsfjord og Øksfjord barnehage i Øksfjord.

Begge disse barnehagene vil ha kapasitet til å ta imot flere barn arealmessig. Loppa kommune kan øke kapasiteten ved behov ved å utvide avdelinger eller åpne flere avdelinger, dette vil ta litt tid da en må få på plass fagpersonell og utstyr. Begge barnehagene mangler kompetanse på å ta imot flyktningbarn dette må på plass før Loppa kommune kan ta imot flykninger med barn.

Skoletilbud:

Skolen er en kjempeviktig arena som er med på å fremme helse, trivsel og sosial utvikling så fremt læringsmiljøet er godt. Det å ha kompetanse og personalressurser som skal til for å ivareta elever som er fremmedspråklige er viktig.

Det vil alltid være knyttet utfordringer til mottak av flykninger når disse skal gis et trygt og godt skoletilbud.

Avhengig av barnas bakgrunn, forhistorie og opplevelser, må det påregnes ekstra kostnader i skolene for å gi disse barna gode tilbud.

Nyankomne elever med ingen eller svært begrensede ferdigheter i norsk, må få tilbud om opplæring ved skolene i Loppa. Hvis det blir mange flykninger bør de kanskje få opplæring i velkomstklasser ved aktuell skole. Tilbudet bør ha en varighet i inntil ett skoleår. Deretter føres de ut i ordinære klasser. Dersom det ikke opprettes velkomstklasser må den aktuelle skolen få tilført timer til norskopplæring og morsmålsopplæring for de aktuelle elevene.

Skoler som har velkomstklasser uttaler at deres erfaring med elever med bakgrunn fra områder med krig og store humanitære katastrofer viser et stort behov for tett voksenkontakt. De har oftere konsentrasjonsvansker og atferdsvansker og tilpasser seg i mindre grad til skolesystemet. Dette kommer i tillegg til det skolen opplever med kulturelle og språklige utfordringer elever tilknyttet velkomstklasser naturlig nok har.

Ved opprettelse av velkomstklasser vil dette gi økt personalressurs, dette i form av lærer/lærere og assistent stilling med høgskolekompetanse (f.eks vernepleier). Det må også beregnes flere kontaktlærere. En jobb som kontaktlærer for elever med familier som ikke kan norsk og norsk kultur er relativt mye mer omfattende enn en ordinær kontaktlærerfunksjon. Det kan også være behov for økning av sosiallærerstillingen i Loppa.

Skolene i Loppa har areal nok til å kunne ta imot flere barn. Skolene har god romdekning ut i fra den elevmengden som mulig skisseres.

Gjennomføring av introduksjonsprogrammet i regi av NAV-kommune:

Introduksjonsloven setter som krav at kommunen skal tilby et heldagstilbud til flykninger, tilsvarende 37,5 t/u over 47 uker. Tilbudet omfatter skoletilbud, arbeidspraksis og temabasert veiledning.

Loppa kommune hadde 21. september møte med NAV Øksfjord/Alta der introduksjonskoordinatoren i Alta kommune var med.

Arbeidsplasser/arbeidspraksis kan bli en utfordring i Loppa, dette er en av forutsetningene for at bosetting av flykninger skal lykkes.

Noen momenter som kom frem under møtet:

- Flykningene bør ha ca. 15 timer skole pr.uke, resten ut i jobb/praksis. Til sammen skal dette utgjøre 37,5 timer pr.uke over 47 uker.

- Veldig viktig med tilbud på fritiden for flyktingene.
- Viktig med en flyktningskonsulent /introduksjonskoordinator som tar seg av bosetting, NAV, barnehage og skole. Denne stillingen bør legges til NAV kontoret. Det er viktig at det er en som har et overordnet ansvar.
- Det er lurt å bosette familier.
- Viktig å styrke legetjenesten, helsesøster, skoler og barnehager.
- NAV er en nøkkel for å få dette til å fungere, dette bl.a med tanke på ledige jobber, individ tilskudd m.m. Skole og helse viktige samarbeidskoordinatorer med tanke på norskopplæring/helse dette med tanke på integrering i samfunnet.

Tilskudd fra IMDI til kommuner for bosetting av flykninger:

Integreringstilskuddet skal bidra til at kommunene gjennomfører et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, med sikte på at de bosatte skal komme i jobb og greie seg selv. Tilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter ved bosetting og integrering i bosettingsåret og de fire neste årene.

Stortinget har fastsatt følgende satser for integreringstilskudd i 2015:		
	Bosettingsår	Sats
Integreringstilskudd	År-1 (2016)	Kr. 182 000,- (voksen)* Kr. 182 000,- (barn)* Kr. 232 000,- (enslig voksen) Kr. 182 000,- (enslig mindreårig)
	År-2	Kr. 210 000,-
	År-3	Kr. 152 000,-
	År-4	Kr. 82 200,-
	År-5	Kr. 70 000,-
Barnehagetilskudd		Kr. 24 400,- (engangstilskudd)
Eldretilskudd		Kr. 157 500,- (engangstilskudd)
Særskilt tilskudd enslig mindreårig		Kr. 191 300,-
Personer med kjente funksjonshemminger		Tilskudd 1: kr. 175 900,- (engangstilskudd) Tilskudd 2: Inntil kr. 1 080 000 i inntil 5 år

*Personer regnes som voksne fra og med året de fyller 18 år

Tabellen over danner grunnlaget for beregning av tilskudd som kommunen får ved bosetting av flykninger. Dersom en tar utgangspunkt i at kommunen bosetter 12 flykninger med en sammensetning på 4 voksne og 8 barn vil inntektsgrunnlaget for kommunen fremkomme slik:

År	Antall flykninger	Integreringstilskudd	Barnehagetilskudd	Sum tilskudd
1	12	182.000,-	4 barn a`24.400,-	2.281.600,-
2	12	210.000,-		2.520.000,-
3	12	152.000,-		1.824.000,-
4	12	82.200,-		1.022.400,-
5	12	70.000,-		840.000,-

Direkte utgifter ved bosetting:

Det ligger som en forutsetning at Loppa kommune har ansvar for løpende utgifter til bosetting og livsopphold i tre måneder, før flykningene er over på introduksjonsordningen som finansierer deres videre livsløp. De direkte kostnadene ved bosetting basert på erfaringstall av en familie med to voksne og fire barn fremkommer slik:

	Beløp	Antall	Sum
Husleie	7000,-	3	21.000,-
Strøm	1000,-	3	3.000,-
Livsopphold	20.625,-	3	61.875,-
Etablering	28.000,-	Engangssum	28.000,-
Klær/sko/utstyr	15.500,-	Engangssum	15.500,-
Tannbehandling	15.000,-	2 personer	30.000,-
Div.utgifter/briller	10.000,-	1 person	10.000,-
Lege/fysio (egenandel)	2.600,-	2 personer	5.200,-
		Sum	174.575,-

*Bosetting av 2 familier vil beløpe seg til ca. 350 000,- over 3 måneder.

Økonomiske konsekvenser:

De økonomiske vurderingene tar utgangspunkt i bosetting av 12 flykninger fordelt på 4 voksne, 4 barn med behov for barnehageplass og 4 barn med behov for skoletilbud. Det er i saksfremlegget lagt vekt på å synliggjøre de individuelle økonomiske tilskuddene ved bosetting, slik at en relativt enkelt kan skalere ned det antall kommune ønsker å bosette og samtidig vurder dette opp mot inntekter og kostnader. Det legges videre til grunn at store deler av integreringstilskuddet brukes til å styrke de kommunale tjenester som trenger det mest.

Inntekter: Samla introduksjonstilskudd	Kr. 2.281,600,-
Økonomisk styrking til kommuner som tar i mot flykninger utover vedtatt ramme:	Uavklart
Utgifter: Styrking i skolen med 1 lærerstilling og ½ assistent:	Kr. 750.000,-
Styrking av barnehagetilbudet med 1 ressurspedagog:	Kr. 500.000,-
Styrking av introduksjonsprogrammet i regi av NAV med en stilling:	Kr. 600.000,-
Direkte kostnader i forbindelse med bosetting i regi av Loppa kommune de først 3 mnd:	Kr. 350.000,-
Styrking av flykningetjenesten(helse, skole og barnehage) med kompetanseheving og	

styrking psykiatrisk sykepleier og barnevern:	Kr. 600.000,- Kr. 2.800.000,-
--	---

Vurdering:

I utredningen er det lagt til grunn at integreringstilskuddet som kommunen mottar for bosetting av flykninger, skal brukes til å styrke kommunale tjenester som beskrevet. Det er videre lagt til grunn at kommunen fortrinnsvis tar i mot familier, fordi dette vil gjøre det lettere å skaffe bolig til alle. Stortinget har bevilget 50 mill. i 2015 til kommuner som bosetter Syriske flykninger – hvor mye Loppa får av disse pengene er ikke klart.

Med dette som bakgrunn vil Loppa kommune kunne ta i mot inntil 12 flykninger i 2016, og kunne gi forsvarlige tjenester til disse.

Bosettingsbehov for planperioden 2017 – 2019 tilsier et nasjonalt plantall på 13 200 også i 2017. Dette gir følgende plantall for kommunen:

- minst 10 nyankomne flykninger i 2017.

For 2018 og 2019 er plantallet 12 000 pr år. Dette gir følgende plantall for kommunen:

- minst 10 nyankomne flykninger pr år.

IMDI ber kommunen fatte vedtak for årene 2017, 2018 og 2019 i tråd med plantallene. Det er ønskelig at dette gjøres i form av et rammevedtak for perioden 2017 – 2019, og at administrasjonen får fullmakt fra kommunestyre til å disponere plassene for det enkelte år innenfor denne rammen, i samråd med IMDI.

Ved positivt vedtak må Loppa kommunestyre opprette en ny stilling Introduksjonskoordinator i 100% stilling i perioden 2016 – 2019. Stillingen legges under NAV, dette av praktiske årsaker. Dette vil bli fremmet som egen sak.